

Pielęgniarka pyta ministra zdrowia, minister odpowiada

Ratownik na oddziale IOM

Moje pytanie dotyczy porównania kwalifikacji zawodowych pielęgniarek pracujących na oddziałach intensywnej terapii oraz ratowników medycznych coraz częściej zatrudnianych na tych oddziałach.

W grudniu 2012 roku MZ wydało rozporządzenie w sprawie standardów postępowania medycznego w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii dla podmiotów wykonujących działalność leczniczą, w którym określono minimalne kwalifikacje pielęgniarek pracujących na OIT. Mowa o kursie kwalifikacyjnym w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki.

W ostatnich miesiącach coraz częściej na oddziałach szpitalnych zatrudniani są ratownicy medyczni na podstawie znowelizowanej ustawy o działalności leczniczej. Zatrudniani są również na oddziałach intensywnej terapii.

Od pielęgniarek tam pracujących wymaga się, jak wspomniałam, minimum kursu kwalifikacyjnego. A czego wymaga się od ratowników medycznych? Czy te dwa zawody mają ten sam status merytoryczny? Dlaczego od pielęgniarki ze specjalizacją ratunkową, pracującej na oddziale intensywnej terapii od 10 lat wymaga się koniecznego kursu, a od ratownika medycznego zatrudnionego tuż po ukończeniu studiów takiego kursu się nie wymaga (inny system kształcenia)? Czy ratownik może wykonywać te same czynności?

Pielęgniarka

Odnosząc się do kwestii dotyczących ratownika medycznego Departament wyjaśnia, że zawód pielęgniarki i zawód ratownika medycznego są odrębnymi zawodami medycznymi, w związku z tym każda osoba wykonująca te zawody posiada inny zakres uprawnień i kwalifikacji, a przede wszystkim inne formy kształcenia i doskonalenia zawodowego niezbędne

do wykonywania zawodu medycznego. Ponadto zawód pielęgniarki i zawód ratownika medycznego określają odrębne regulacje prawne.

Jedynie w ramach tzw. systemu ratownictwa medycznego ratownik medyczny i pielęgniarka systemu posiadają równorzędne uprawnienia do wykonywania medycznych czynności ratunkowych - zgodnie z Ustawą z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. z 2013 r. poz. 757, z późn. zm.).

Zakres świadczeń zdrowotnych możliwych do wykonywania przez ratownika medycznego samodzielnie, pod nadzorem lub na zlecenie został określony w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2016 r. w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego (Dz.U. poz. 587). Ratownik medyczny wykonujący zawód w oddziałach szpitalnych jest uprawniony do udzielania świadczeń zdrowotnych wymienionych w załączniku nr 3 - samodzielnie i na zlecenie - w załączniku nr 4 do rozporządzenia. Powyższe wynika z treści art. 11 ust. 3 pkt 1 Ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U. z 2013 r. poz. 757, z późn. zm.) stanowiącego, iż ratownik medyczny wykonuje zadanie zawodowe poprzez udzielanie świadczeń zdrowotnych w podmiotach leczniczych, o których mowa w art. 4 ust. 1 Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2015 r. poz. 618, z późn. zm.).

Jednocześnie należy nadmienić, że dokumentowanie realizacji świadczeń zdrowotnych przez ratownika medycznego w oddziałach szpitalnych nie jest możliwe z uwagi na brak uregulowań w zakresie dokumentacji medycznej. Ponadto zatrudnienie ratownika medycznego do realizacji świadczeń zdrowotnych na oddziale

anestezjologii i intensywnej terapii spowoduje, że świadczeniodawca nie będzie realizował przepisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie standardów postępowania medycznego w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii dla podmiotów wykonujących działalność leczniczą, jak też nie będą spełnione warunki określone dla świadczeniodawcy przy udzielaniu świadczeń gwarantowanych w trybie hospitalizacji i hospitalizacji planowej (równoważnik co najmniej 2,22 etatu na jedno stanowisko intensywnej terapii, w tym równoważnik co najmniej 4 etatów - pielęgniarka specjalista lub po kursie kwalifikacyjnym w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki), uregulowane w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 694, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 46 Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej odpowiedzialność za zarządzanie podmiotem leczniczym ponosi kierownik, który podejmuje decyzję o sprawach kadrowych i on odpowiada za zatrudnienie na danym stanowisku pracy osoby posiadającej wymagane przepisami kwalifikacje. W każdym podmiocie leczniczym powinny być opracowane zakresy obowiązków i opisy stanowisk pracy dla poszczególnych pracowników, z uwzględnieniem niezbędnych kwalifikacji i uprawnień, jakie powinny posiadać osoby zatrudnione na tych stanowiskach.

Z poważaniem

DYREKTOR
Departamentu Pielęgniarek
i Położnych
dr n. o zdr. Beata Cholewka

Warunki dopuszczenia do szkoleń

Proszę odpowiedzieć, skąd wziął się pomysł, aby warunkiem dopuszczenia do niektórych kursów kwalifikacyjnych było odbycie kursu resuscytacji krążeniowo-oddechowej w sytuacji, kiedy pielęgniarka jest instruktorem ALS oraz posiada tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego? Czy wytyczne dotyczące kwalifikacji do kursów kwalifikacyjnych nie powinny być bardziej przemyślane?

Pielęgniarka

Zgodnie z § 2 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie standardów postępowania medycznego w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii dla podmiotów wykonujących działalność leczniczą (Dz.U. z 2013 r. poz. 15) na oddziale anestezjologii i intensywnej terapii świadczenia zdrowotne może realizować pielęgniarka anestezjologiczna, czyli pielęgniarka, która ukończyła specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki lub kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki lub pielęgniarka w trakcie specjalizacji w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki. Natomiast pielęgniarki wykonujące przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia czynności przewidziane w dotychczasowych przepisach dla przeszkolonych pielęgniarek, nieposiadające ww. kwalifikacji, mogą wykonywać czynności przewidziane dla pielęgniarki anestezjologicznej nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2016 r., co reguluje § 16 ust. 1 ww. rozporządzenia.

W aktualnej sytuacji prawnej warunkiem zakwalifikowania na kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki jest spełnienie przez pielęgniarkę wymogów zawartych w art. 71 ust. 2 Ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. z 2014 r. poz. 1435, z późn. zm.), a ponadto legitymowanie się zaświadczeniem o ukończeniu kursu specjalistycznego *Resuscytacja krążeniowo-oddechowa* oraz kursu specjalistycznego *Wykonanie i interpretacja zapisu elektrokardiograficz-*

nego. Warunki takie w pełni spełniają osoby, które ukończą specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego zgodnie z wymogami zawartymi w art. 67 ust. 4 ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej.

Osoby, które legitymują się dyplomem specjalisty uzyskanym na podstawie wcześniej obowiązujących *Ramowych programów bloku specjalistycznego specjalizacji w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego dla pielęgniarek*, w wykazie umiejętności będących przedmiotem kształcenia posiadają m. in. umiejętności, które nabywa osoba po ukończeniu kursu specjalistycznego *Resuscytacja krążeniowo-oddechowa* oraz kursu specjalistycznego *Resuscytacja krążeniowo-oddechowa noworodka*.

Powyższa kwestia była analizowana i konsultowana z konsultantami krajowymi. Zgodnie z opinią dr n. med. Anny Małeckiej-Dubieli, konsultanta krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego oraz dr hab. n. med. Danuty Dyk, konsultanta krajowego w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki, pielęgniarka posiadająca tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego powinna być obligatorycznie zwolniona z obowiązku ukończenia kursu specjalistycznego *Resuscytacja krążeniowo-oddechowa*.

Mając na uwadze powyższe, Departament Pielęgniarek i Położnych zobligował Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych do wprowadzenia stosownych zmian w programach kształcenia podyplomowego, które spowodują, że w postępowaniu kwalifikacyjnym na kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki pielęgniarka, która posiada dyplom specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego nie będzie musiała legitymować się zaświadczeniem o ukończeniu kursu specjalistycznego *Resuscytacja krążeniowo-oddechowa*.

Z poważaniem
DYREKTOR

Departamentu Pielęgniarek
i Położnych

dr n. o zdr. Beata Cholewka

Centrum Kształcenia Podyplomowego informuje

Komunikat dotyczący kwalifikacji na szkolenia

KOMUNIKAT

w sprawie kursów specjalistycznych stanowiących warunki zakwalifikowania się na specjalizację lub kurs kwalifikacyjny dla pielęgniarek, położnych.

W związku z napływającymi informacjami o trudnościach w spełnieniu warunku dopuszczenia na specjalizację lub kurs kwalifikacyjny, jakim jest legitymowanie się zaświadczeniami o ukończeniu określonych kursów specjalistycznych na

etapie postępowania kwalifikacyjnego, Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych poniżej przedstawia, co następuje:

W celu ułatwienia podjęcia kształcenia podyplomowego przez pielęgniarki i położne, kursy specjalistyczne wskazane w założeniach organizacyjno-programowych szkolenia specjalistycznego lub kursu kwalifikacyjnego nie muszą stanowić warunku wstępnego dopuszczenia do danego rodzaju kształcenia.

Warunek ten musi zostać spełniony przed rozpoczęciem zajęć stażowych, realizowanych w ramach danej specjalizacji lub kursu kwalifikacyjnego, przedłożeniem organizatorowi kształcenia zaświadczenia o ukończonych kursach specjalistycznych.

Maria Jolanta Królak
Dyrektor Centrum
Kształcenia Podyplomowego
Pielęgniarek i Położnych

R E K L A M A

ZDZ
ZAKŁAD
DOSKONALENIA
ZAWODOWEGO

**CENTRUM DOSKONALENIA
KADR MEDYCZNYCH ZDZ**

SPECJALIZACJE
KURSY KWALIFIKACYJNE
KURSY SPECJALISTYCZNE
KURSY DOKSZAŁCAJĄCE

Bezpłatne szkolenia
dofinansowane przez UE
ze środków EFS

KALISZ KONIN LESZNO PIŁA POZNAŃ

cdkm.pl